

Wielokulturowe Liceum Humanistyczne im. Jacka Kuronia

Egzamin wstępny, część pisemna

ARKUSZ PIERWSZY

Przeczytaj uważnie fragment reportażu Ryszarda Kapuścińskiego i podane niżej pytania. Wybierz **jedno** z nich i napisz tekst-odповідź, na jedną-dwie strony (pamiętaj, masz na to zadanie półtorej godziny):

Ryszard Kapuściński, *Cesarz*, w: *Wrzenie świata*, tom 3, Warszawa 1990, str. 45-6.

Pieniądz w kraju biednym i w kraju bogatym są to dwie różne rzeczy! Pieniądz w kraju bogatym jest papierem wartościowym, za który na rynku kupuje pan towary. Jest pan po prostu nabywcą, nawet milioner jest tylko nabywcą. Może on nabywać więcej, ale pozostaje on jednym z nabywających i tylko nim. A w kraju biednym? W takim kraju pieniądz to wspaniały, gęsty, odurzający, osypany wiecznym kwiatem żywopłot, którym odgradza się pan od wszystkiego. Przez ten żywopłot pan nie widzi pełzającej biedy, nie czuje smrodu nędzy, nie słyszy głosów dochodzących z ludzkiego dna. Ale jednocześnie pan wie, że to wszystko istnieje, i odczuwa pan dumę z powodu swojego żywopłotu. Pan ma pieniądze, to znaczy pan ma skrzydła. Pan jest rajskim ptakiem, który budzi podziw. Czy może pan sobie wyobrazić, żeby w Holandii zebrał się tłum ludzi oglądać bogatego Holendra? Albo w Szwecji, albo w Australii? A u nas – tak. U nas, jeśli pojawi się książę, ludzie pobiegą go zobaczyć. Pobiegą zobaczyć milionera i potem będą długo chodzić i mówić – widziałem milionera. Pieniądz przekształca panu własny kraj w ziemię egzotyczną. Wszystko zacznie pana dziwić – to, jak ludzie żyją, to, o co się martwią, i pan będzie mówić: nie, to niemożliwe. Bo pan będzie już należał do innej cywilizacji, a pan przecież zna prawo kultury – że dwie cywilizacje nie potrafią się dobrze poznać i zrozumieć. Pan zacznie głuchnąć i ślepnąć. Pan będzie dobrze czuł się w swojej, otoczonej żywopłotem cywilizacji, ale sygnały drugiej cywilizacji będą dla pana tak niepojęte, jakby wysyłali je mieszkańcy planety Wenus. Jeżeli będzie pan miał ochotę, pan będzie mógł stać się odkrywcą w swoim własnym kraju. Pan może stać się Kolumbem, Magellanem, Livingstone'em. Ale ja wątpię, żeby pan miał na to ochotę. Takie wyprawy są niebezpieczne, a pan przecież nie jest szaleńcem. Pan jest już człowiekiem swojej cywilizacji, pan będzie jej bronić i o nią walczyć. Pan będzie podlewać swój żywopłot.

- 1. Czy zgodnie z tym opisem Polska zalicza się do krajów biednych czy bogatych?**
- 2. Przed czym broni żywopłot, o którym mowa w tekście?**